

Thorvald Staunings tale i anledning af H.M. Kong Christian X's fødselsdag

Taler

Thorvald Stauning
Statsminister

Dato

26. september 1930

Sted

Ukendt

Jeg har ikke meget imod at sige nogle Ord ved denne Lejlighed, thi jeg ved, at det aldeles ikke vilde tiltale Kongen, om man udbredte sig i Smiger, saaledes som det var Skik i Fortiden.

Jeg kan derfor udtale mig nøgternt som det er min Vane, thi ogsaa det ved jeg, at kongen forstaar og føler sig mest tiltalt af.

Den nuværende Konge, som kun fylder 60 Aar, har haft Lykken med sin Tid og har oplevet den stærkeste Udvikling, som endnu er set.

Krig – Revolutioner – Genforening med Sønderjylland – Forfatningens Demokratisering og et nyt politisk Parti – Arbejderklassens Ophøjelse til Regeringsparti, det er Hovedpunkter i den nuværende Konges Regeringstid.

Under alt dette her jeg haft Lejlighed til at betragte Kongen som en korrekt og forstaaende Mand, og jeg har nu været Kongen nær i adskillige Aar. Som Medlem af Ministeriet Zahle 1916-20 havde jeg foruden den saakaldte Kontrolstilling en selvstændig Ministerstilling, hvormed Grunden lagdes til Socialministeriet. Jeg havde i denne egenskab adskillige Forhandlinger med Kongen om de nye Principer i Sociallovgivningen, f.Eks. 8 Timersdagen i Døgnvirksomheder, en ny Arbejdsløshedslov, Bagerilov og Lærlingelov, og jeg havde den Tilfredsstillelse at møde Kongens Forstaaelse af disse Fremskridts Betydning for Udviklingen.

Da Tiden kom, hvor mit Parti maatte blive det førende - i 1924 - modtog Kongen baade mig og mit Ministerium med stor Elskværdighed. Kongen gjorde selvfølgelig intet Forsøg paa at komme udenom den af Vælgerne anviste Linie, men ikke blot dette selvfølgelig staar i min Erindring, mere betyder det, at

Kongen smukt hilste det første Ministerium Stauning som et nyt Blad i Historiens Bog, og et Blad, som han modtog med samme Tillid, som han havde næret overfor Forgængere.

Jeg har naturligvis som Statsminister de fleste Forhandlinger med Kongen, men ogsaa de øvrige Ministre har ofte, ogsaa udenfor Statsraadet, Lejlighed til Samraad som altid forløber venskabeligt.

Kongen viser Forstaaelse for den Udvikling, som har vist sig særlig stærkt i hans Regeringstid, og han søger ikke paa nogen Maade at sætte Hindringer op imod den naturlige Udvikling. Han elsker Orden og rolig Udvikling og har altid vist Vilje til at lytte til Forestillinger, hvis Maal er en saadan Tilstand.

Det maa anerkendes, at Kongen med stor Flid sætter sig ind i alle Lovforslag og andre Sager, som foreligger, ligesom han ogsaa har sørget for at erhverve det nødvendige Kendskab til Riget, baade ved Rejser til Grønland og Færøerne og ved Besøg i alle Dele af det egentlige Danmark.

Jeg har derfor baade i Betragtninger over Kongens Forhold i Samarbejdet og i Betragtninger over ham som Mennesket overfor Personer og Forhold kun Grund til at udtrykke min Anerkendelse over den Forstaaelse og Takt, som han bestandig har lagt for Dagen, Egenskaber, der ikke blot er tiltalende, men som netop i det her omhandlede Forhold har særdeles stor Betydning baade for Land og Befolkning.

Kilde

Rigsarkivet: Statsministeriet Thorvald Stauning, Embedsarkiv. 1929-1942 (0001+M01). Taler, artikler med videre.

Kildetype

Maskinskrevet manuskript

Tags

Festtale, Kongehuset, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/thorvald-staunings-tale-i-anledning-af-h-m-kong-christian-x-s-fodselsdag>